

OBSAH.

I. ODDÍL.

KANALISACE ŘEK VŮBEC.

	Stránka
§. 1. Účel kanalisace	7
§. 2. Úlohy kanalisace	8
Výhody a vady zdýmadel	18
§. 3. Kanalisace vůbec a kanalisační prostředky	20
§. 4. Uspořádání a zařízení staveb kanalisačních	21
1) Úprava koryta a břehů	21
2) Lanové stezky	21
3) Zdýmadla	24
<i>Jezy</i>	27
A. Jezy nepohyblivé čili nehybné	28
I. Jez šitkovský	32
II. Jez staroměstský	33
III. Jez novomlýnský	34
IV. Jez helmovský	35
B. Jezy pohyblivé čili hybné	35
a) Jezy poklopové	37
b) Jezy jehlové	45
c) Jezy stavidlové	48
Jez na řece Küdowě	48
Meliorační stavidlo v řece Ocker nedaleko Müdeny v Hanoversku	49
Jezy se svinovacími okenicemi	50
Jez u Pretzienu	51
d) Jezy s hradidly	53
<i>Stavy</i>	54
I. Stavy k účelům plavby	55
A. Stavidla k uzavření zvláštních koryt	55
B. Splavidla pro lodí nebo vory	55
C. Stavidla pro lodí a vory	55
D. Plavidla (historický vývin plavidel, popis a příklady)	55
II. Pro zemědělské potřeby	64
III. Stavy pro plavbu a melioraci zároveň	66
<i>Uspořádání pohyblivých jezů a plavidel pro kanalisační řek</i>	66

Příklady:

1. Kanalisace Saary mezi Saargemündem a Louisenthalem	75
2. Kanalisace Meusy v Belgii	76
3. Kanalisace Brdy (Brahe) od Bydhoště až k jejímu ústí do Visly	76
4. Kanalisace Mohanu mezi Frankobrodem a Mohučí	78
4.) Pobočné průplavy	79
5.) Stavby odvodňovací	81
§. 5. Rybovody	83
§. 6. Práce udržovací	85
Řád dopravní na průplavech a kanalisovaných řekách ve Francii	86
§. 7. O nákladu na kanalisaci řek a o výlohách na udržování jich a dopravu po nich	96
A. Náklad na kanalisaci	96
B. Výlohy provozovací	99
§. 8. V yšetření rozměrů zdýmadel vůbec	101
A. Jezy	101
I. Přepady	102
a) Přepady úplné	102
b) Přepady neúplné	109
II. Výpočet výšky jezů	112
B. Plavidla	118
1. Doba k naplnění plavidla	119
2. Doba k vyprázdnění jednoduchého plavidla	120
3. Doba k vyrovnání hladin ve sdruženém plavidle	120
4. Doba k naplnění plavidel s obtoky dle inž. Quinette de Rochemonta	121
5. Odpor při proplavování lodí plavidly	123
Dodatky	126

II. ODDÍL.

Martial Hans:

KANALISACE MEUSY

od Namuru až k francouzským hranicím.

Úvod	131
Článek první:	
Jezy pokloповé v řece Meuse podle systému Chanoineova	133
Povšechný popis jezu. — Jak se s ním zachází	133
Zvedání Chanoineova jezu pokloповého	134
Vypočtení profilu zdýmadel v řece Meuse	135
Délka jezu na přepad	135
Délka splavu pro lodi	137
Obtíže, které se naskytují při zacházení s Chanoineovými jezy pokloповými v řece Meuse	138
Časté porouchání mechanismu splavu pro lodi	140
Obtíže při opravách	140
Nebezpečství při manipulaci	141
Článek druhý:	
A. Zdýmadlo, skládající se ze splavu pro lodi s jehlami dle soustavy Poiréeovy a z jezu na přepad s poklopy dle systému Chanoineova.	143

	Stránka.
Splav pro vory a lodi	143
Jez na přepad	144
Profil průtoku pro pevné části takového zdýmadla	145
Účinky jezu na přepad	145
B. Pohyblivé jezy zřízené v Meuse mezi vesnicí Rivière a francouzskou hranicí.	
Zevrubný jejich popis	145
1. Všeobecné uspořádání	145
2. Plavidla	147
3. Jezy pohyblivé	148
a) Splav pro lodi	148
Prostředky ku zahrazení splavu pro lodi	150
Jak se s kozami jezu zachází	152
b) Změny a opravy, které jsou zavedeny na jehlových jezích, vystavených dle systému Poiréeova v Belgii	145
Jak jsou kozy mezi sebou spojeny	157
Zavírací klíny zadního ložiska koz	158
c) Jez na přepad	158
Prostředky, jimiž se zahraňuje jez na přepad	160
d) Změny a opravy, které jsou zařízeny na jezích poklopových v Belgii dle systému Chanoineova vystavených	162
e) Jak se zachází se zdýmadlem, složeným ze splavu s jehlami pro lodi a z jezu na přepad s poklopy	164
f) Praktické výsledky, kterých dosaženo novými jezy	165
g) Stavební náklad	166
C. Výpočet rozměrů zdýmadel Meusy	170
a) Poklopy jsou nakloněny	172
b) Poklopy v poloze vodorovné	174
c) Poklopy sklopené	175
d) Délka jezu na přepad	177
e) Délka splavu pro lodi	178

III. ODDÍL.

PROJEKTU PŘEDCHÁZEJÍCÍ STUDIA.

I. Poměry srážek atmosferických a poměry jejich odtoku v příslušném povodí

§. 1. Srážky	183
Deštoměry	204
§. 2. Vypařování a prosakování	206
Atmometr	212
§. 3. Pohyb podzemní vody	213
Pokusná studna	219
Theorie pokusné studny. Dodatek 1.	227
§. 4. O poměrech množství vod odtékajících	231
Dodatek 1. Rozdělení srážek a odtoku na jednotlivá počasí roční	240
Dodatek 2. Poměr mezi největším a nejmenším odtokem	242
Dodatek 3. Určování středních stavů vody při malé, normální a větší vodě	244
Stanovení množství odtéklé vody na základě známosti rozlohy povodí a množství srážek 246	
§. 5. Souvislost stavů vodoměrů s příslušnými množstvími proteklé vody	251

§. 6. Stanovení množství vody, které protéká určitým profilem v delším období	257
§. 7. Rozdílnoť množství vody, které při jednom a tomtéž stavu hladiny vodní nějakým profilem protéká	258
§. 8. O určování vysokých stavů vod, které lze očekávat z ohlášených vysokých stavů vod na vodoměrech v hořejších částech řeky ležících	259
§. 9. Stanovení množství vody, protékající určitým příčným profilem řeky v jednotce času	266
Hydrotechnické práce	266
I. Měření situace	267
II. Měření příčných profilů	267
III. Měření podélných profilů hladiny a dna	268
IV. Měření rychlosti čili měření vody	273
a) Starší konstrukce křídla Woltmannova	273
b) Harlacherovo křídlo hydrometrické	276
Relace mezi rychlostmi a těmto odpovídajícími otáčkami křídla	280
Postup prací při měřeních v menších řekách	281
V. Zaznamenávání stavů vody po dobu měření v určitých profilech průtočných	282
VI. Vypracování	286
a) Zhotovení situačního plánu a konstrukce příčných profilů	286
b) Nanášení podélných profilů dna a hladiny vodní	286
c) Stanovení za sekundu protékajícího množství vody	287
Další metody určení množství vody z křivek stejných rychlostí	290
Mechanická integrace křivky rychlosti ve vertikále	292
Ohled na měnící se stav vody po dobu měření rychlosti	293
d) Vyšetření některých dalších výsledků	294
Určení odtokého množství vody nějakým profilem v jednotce času pouzema základě měření rychlosti povrchoých	296
§. 10. Využitkování theorie pohybu vody v průplavech a řekách pro praxi	302
1. Vzorec Eytelweinův	306
2. Vzorec Humphreysův a Abbotův	307
3. Vzorec Grebenauův	307
4. Vzorec Bazinův	308
5. Vzorec Gaucklerův	309
6. Vzorec Bornemannův	310
7. Vzorce Hagenovy	311
8. Vzorec Ganguilletův a Kutterův	312
9. Novější vzorec Ganguilletův a Kutterův	313
10. Wagnerův vzorec (čistě empirický vzorec bez ohledu na r. a τ.)	314
11. Harderův vzorec	314
12. Spisovatelův vzorec	315
II. Několik příspěvků k topografii a hydrografii v království Českém.	
I. Labe.	
A. Běh Labe.	
1. Malé Labe od vzniku svého až do Králové Dvora	321
2. Malé Labe od Králové Dvora až po Králové Hradec k ústí Orlice	324
Úpa	326
Metuje	326
Orlice	327
3. Labe od Králové Hradce až k Mělníku	329

	Stránka
Jizera	345
1. Od vzniku až do Turnova	345
2. Od Turnova k ústí u Toušeně	347
Cidlina a Mrlina	348
4. Labe od Mělníka až do Drážďan	353
Oharka	359
B. Vodnost Labe a přítoků jeho vyjímaje Vltavu	364
a) Měření množství vody na Malém Labi	367
b) Měření množství vody na Velkém Labi	268
c) Množství vody přítoků Labe	371
Roční průměrný, nejvyšší a nejnižší stav Labe v jednotlivých stanicích v letech 1875—1884 (Tabela)	375
 <i>II. Vltava.</i>	
A. Běh Vltavy.	
1. Část od vzniku do Rožmberka	376
2. Vltava od Rožmberka do Budějovic	381
3. Vltava od Budějovic do Zvíkova	383
Lužnice	385
Otava	389
4. Vltava od Zvíkova do Kamýka	393
5. Vltava od Kamýka do Štěchovic	393
6. Vltava od Štěchovic do Prahy	395
Vltava v Praze	396
Využitkování Vltavy v Praze	397
Příklad, jak by hladina Vltavy klesla, kdyby jezy ujednou se odstranily	398
Výšky břehů a nábřeží v okolí Prahy (Dodatek)	401
Sázava	404
Berounka	409
Mže	409
Radbuza	409
Úslava	410
● Berounka od Plzně k Modřanům	410
7. Vltava od Prahy do Mělníka	415
B. Vodnost Vltavy a její přítoků.	
Vltava.	
a) Na trati od Eleonorenhainu až do Budějovic	423
b) Na trati od Budějovic až k Štěchovicům	423
c) Mezi Štěchovicemi a hořejší Prahou	423
d) Od Modřan a v obvodu města Prahy až ku Karlínu	428
e) Měření na trati Karlín-Mělník	430
Vztahy jednotlivých odečtení na vodoměrech ve Štěchovicích, v Praze (u staro- městských mlýnů) a v Karlíně (Tabela)	432
Přítoky	434
Roční průměrný nejvyšší a nejnižší stav Vltavy v jednotlivých stanicích v letech 1875—1884	436
Orientační skizza toků českých	437

DODATKY KU III. ODDÍLU.

I. Plti, plavba lodí a paroplavba na Vltavě a Labi.

A. Na Vltavě.

I. Vory, lodí a parníky.

	Stránka.
1. Kmeny, trámy a jiné	441
2. Lodi	442
3. Paroplavba na Vltavě	443
II. Přístavy Vltavské.	
a) Podolský přístav	443
b) Karlínský přístav	444
III. Přístaviště pro lodi a vory na březích Vltavy na trati Budějovice-Mělník .	445
B. Na Labi.	
I. Vory, lodi a parníky.	
1. Kmeny, trámy a jiné	447
2. Lodi	448
3. Remorqueury, toueury atd.	450
Paroplavební podniky na Labi od Mělníka až do Drážďan a dále . . .	453
a) Sasko-česká paroplavební společnost v Drážďanech	453
b) Kette	453
c) Rakouská severozápadní paroplavební společnost	454
4. Několik udajů ohledně tarifu dopravního na uvedených tratích . . .	455
5. Vyměření únosnosti lodí	457
a) Vyměření rakouské	457
b) Hamburské vyměření	457
c) Pruské vyměření	458
d) Saské vyměření	459
II. Přístavy Labské.	
A. Přístavy, nábreží a překladiště na Labi na trati z Mělníka do Drážďan	461
1. Přístavy zimní a místa k přezimování	461
2. Zdi nábrežní a překladiště	462
B. Přístavy v Ústí a u Rozbělesů	493
a) Přístav labský blíž Ústí nad Labem	463
b) Přístav labský u Rozbělesů nad Děčínem	464
III. Přístaviště pro lodi a vory na Labi od Mělníka až k zemským hranicím	
u Hřenska	465
a) Kde se dovoluje zarážeti vory	465
b) Přehled labské trati z Mělníka do Drážďan (Přístaviště parníků, místa	
k přezimování atd.)	470
II. Přílohy týkající se splavnosti a stávající plavby na řekách českých.	
Příloha A. O překážkách plavby po Labi od Mělníka vzhůru, podává c. k. professor	
a vládní rada V. Bukovský	473
Příloha B. O upravování a kanalisování Labe od Mělníka na hranice, podává c. k.	
professor A. R. Harlacher	475
Příloha C. O způsobu upravení Vltavy se zřením ku plavbě, podává c. k. prof. R. Steiner	479
Příloha D. Zpráva o vodním hospodářství v Čechách od L. Schmidla vrchního lesmistra	484
Příloha E. Výklad o množství dopravy, již lze očekávati na projektovaném průplavu	
Dunajsko-Labském	486
Příloha F. Průplav Dunajsko-Labský	498
Příloha G. Projekt průplavu mezi Dunajem a Odrou	500
Příloha H. Řád vodní a plavební v obvodu města Prahy	502
Příloha J. II. mezinárodní sjezd pro plavbu vnitrozemní ve Vídni 1886 (Návrhy)	504
Seznam splavných řek v Rakousko-Uherském mocnářství dle	
oblastí moře a řek	508